

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 15-4-2022
Αρ. πρωτ.: 371/72789

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 3969/16-3-2022 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές, όπως αναφέρονται στον πίνακα αποδεκτών, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η πολιτεία, η κυβέρνηση και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τόσο κατά την πρωτόγνωρη υγειονομική κρίση όσο και κατά τη γεωπολιτική και ενεργειακή κρίση που μαίνεται σήμερα, στέκεται δίπλα στους αγρότες με στόχο να μην μείνει ουδείς Έλληνας παραγωγός απροστάτευτος απέναντι στις συνέπειες οποιασδήποτε κρίσης ανακύπτει. Το Υπουργείο μας, αναγνωρίζοντας το μεγάλο βάρος που κουβαλούν οι Έλληνες παραγωγοί εξαιτίας της αύξησης του κόστους των αγροτικών εφοδίων και της ενέργειας, θα εξαντλήσει κάθε περιθώριο που υπάρχει για ενίσχυση, λαμβάνοντας πάντα υπόψιν τα δημοσιονομικά δεδομένα.

Ειδικότερα:

Στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνεχίζει να λαμβάνει μέτρα στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συγκεκριμένα, για τη στήριξη των παραγωγών καπνού, οι οποίοι επλήγησαν τόσο από τις επιπτώσεις της πανδημίας όσο και από τα περιοριστικά μέτρα αποτροπής εξάπλωσής της χορηγείται με την υπ' αριθμ. 416/71435/16.3.2022 (Β' 1333) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενίσχυση ύψους 90 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας. Στο πλαίσιο της απόφασης, δικαιούχοι της κρατικής ενίσχυσης είναι παραγωγοί καπνού όλων των καλλιεργούμενων ποικιλιών σε ολόκληρη τη χώρα, που έχουν υποβάλλει Δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΟΣΔΕ) για το έτος 2020 και διαθέτουν τουλάχιστον ένα στρέμμα εκμετάλλευσης.

Για την καταβολή των ενισχύσεων ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα ανοίξει ειδική πλατφόρμα για να καταθέσουν οι δικαιούχοι τις αιτήσεις, ενώ η χρηματοδότηση θα καταβληθεί το αργότερο μέχρι την 30η/06/2022

Σημειώνουμε επίσης ότι, με την ΚΥΑ 51/126068/13-5-2021 (ΦΕΚ Β' 2021/18-5-2021) με θέμα "Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς - λουιές με κωδικό συστήματος Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. 2008190 και β) των καπνών ποικιλίας Βιρτζίνια και λεπτομέρειες εφαρμογής στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 1408/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 352, 24.12.2013) όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) υπ' αρ. 316/2019

(L51/1/22.2.2019)", με βάση την ΕΑΕ 2018, καταβλήθηκε τον Ιούνιο του 2021 σε 219 παραγωγούς καπνών Βιρτζίνια σε όλη τη χώρα το ποσό των 396.410,00 €.

Α. Σε σχέση με το πετρέλαιο:

- Με το άρθρο 50 του Ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α'65/28.3.2022) προβλέψαμε το μέτρο της επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης για το αγροτικό πετρέλαιο για το 2022.
Το μέτρο αφορά όλους τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και ο προϋπολογισμός του υπολογίζεται στα 60 εκατ. €. Το ύψος της επιστροφής θα οριοθετείται από τον αριθμό των στρεμμάτων και το είδος καλλιέργειας όπως δηλώνεται στο ΟΣΔΕ, σε συνδυασμό με τα τιμολόγια αγοράς πετρελαίου κίνησης, όπως θα δηλωθούν από το δίκτυο εμπορίας καυσίμων στη φορολογική αρχή (Mydata). Επιπλέον, θα ληφθεί υπόψη και το ύψος των δηλωθέντων εσόδων από παραγωγή των ετών 2019, 2020, 2021.
- Επιπρόσθετα, προβλέψαμε δύο επιπλέον παρεμβάσεις στα άρθρα 81 και 82 του Ν. 4916/2022 για την ελάφρυνση του αυξημένου κόστους ενέργειας, από τις οποίες επωφελούνται και οι αγρότες. Συγκεκριμένα:
  - α) Την κάρτα καυσίμων, δηλαδή την επιδότηση του πετρελαίου κίνησης για τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο, καθώς μέσα στους δικαιούχους είναι και οι ελεύθεροι επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών, οι οποίοι μπορούν να κάνουν χρήση του συγκεκριμένου μέτρου για τα οχήματά τους, εφόσον πληρούν τα προβλεπόμενα κριτήρια.
  - β) Την επιδότηση στην τιμή της πώλησης του πετρελαίου που θα γίνεται στην πηγή (στην αντλία) για τον μήνα Απρίλιο και αφορά όλους τους αγρότες οι οποίοι χρησιμοποιούν το πετρέλαιο κίνησης.

Β. Σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια:

- Υπογράψαμε, από κοινού με τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/13046/455/10-2-2022 απόφαση (Β'560) «Χορήγηση επιδότησης, από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, της τιμολογητέας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχές αγροτικής χρήσης» για την κάλυψη του 80% της ρήτηρας αναπροσαρμογής στα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος αγροτικής χρήσης για την περίοδο από Αύγουστο έως και Δεκέμβριο 2021, ύψους 50 εκατ. ευρώ.
Επιπλέον, για τους μήνες Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου, καλύπτουμε το 50% της ρήτηρας αναπροσαρμογής για τους αγρότες και τις αγροτικές επιχειρήσεις. Το μέτρο αυτό θα εξειδικευτεί με σχετική κοινή υπουργική απόφαση.
- Από τον Ιανουάριο 2022 προβλέψαμε επιδότηση για τα αγροτικά τιμολόγια. Μάλιστα, για τον Απρίλιο, η επιδότηση ρεύματος διπλασιάζεται ώστε να καλύπτει περίπου το 50% της αύξησης, φθάνοντας τα 130 ευρώ.
- Περαιτέρω, για τη μέση τάση και συγκεκριμένα για τις αγροτικές επιχειρήσεις, προβλέψαμε την αναστολή από 1 Νοεμβρίου 2021 έως και τις 31 Μαρτίου 2022, με δυνατότητα παράτασης, της καταβολής χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ).
- Επίσης, από 5/8/2021 η ΔΕΗ παρέχει έκπτωση ενέργειας που ανέρχεται σε 50% στα αγροτικά τιμολόγια.

Γ. Σε σχέση με τα λιπάσματα:

- Προς την κατεύθυνση της μείωσης του κόστους παραγωγής για τους αγρότες, προχωρήσαμε στη μείωση του ΦΠΑ στα λιπάσματα από το 13% στο υπερμειωμένο 6% [Άρθρο 51 του Ν. 4916/2022 (ΦΕΚ Α' /28.3.2022)].

Δ. Σε σχέση με τις ζωοτροφές:

- Μειώσαμε ήδη από τον Οκτώβριο 2021 τον ΦΠΑ των ζωοτροφών που προορίζονται για ζωική παραγωγή από το 13% στο 6%.
- Καταθέσαμε τροπολογία για επιπρόσθετη επιχορήγηση των κτηνοτρόφων επί ποσοστού του τζίρου του 2021, η οποία ψηφίσθηκε και αναμένεται να δημοσιευθεί, το δε ύψος της αναμένεται να ξεπεράσει τα 45 εκατ. ευρώ.

Τα χρήματα της ενίσχυσης θα είναι ακατάσχετα και αφορολόγητα ενώ η σχετική Υπουργική Απόφαση που θα καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, αναμένεται να εκδοθεί το επόμενο διάστημα.

- Εντάσσουμε στο Μεταφορικό Ισοδύναμο τη μεταφορά ζωοτροφών στην Κρήτη για το έτος 2022, μία παρέμβαση ύψους 8 εκατ. ευρώ. Το μέτρο αυτό θα εξειδικευτεί στο επόμενο χρονικό διάστημα.
- Αυξάνουμε κατά 50% το πρόγραμμα των μικρών νησιών του Αιγαίου για τη μεταφορά ζωοτροφών, δηλαδή κατά 3,5 εκατ. ευρώ.

Περαιτέρω αναφέρουμε ότι, όσον αφορά στο κόστος ενέργειας και την αποσταθεροποίηση που προκαλεί η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, με παρεμβάσεις μας στα δύο τελευταία Συμβούλια Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της ΕΕ, καταθέσαμε τις προτάσεις μας για τη μείωση στο κόστος παραγωγής, για την στήριξη της καλλιέργειας δημητριακών και ελαιούχων σπόρων με σκοπό τη δημιουργία αποθεμάτων και την ενεργοποίηση έκτακτων σε επίπεδο ΕΕ μέτρων της ΚΟΑ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε στις 23.3.2022 την εργαλειοθήκη της, ύψους 500 εκατ. Ευρώ, για τη στήριξη των αγροτών που βάλονται από τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Από αυτό το αποθεματικό κρίσης, η Ελλάδα πρόκειται να λάβει 26,3 εκατ. Ευρώ προκειμένου να στηρίξει τους παραγωγούς που πλήττονται περισσότερο.

Περαιτέρω, αναφέρουμε ότι, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020 βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος, η ενίσχυση της αξίας αλυσίδας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων, καθώς και η ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών σε συνδυασμό με τη διατήρηση άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της ΚΑΠ, υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία μπορεί να επωφεληθεί τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και ο καπνός.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παράγουν καπνό, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και /ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, δράση 4.2.2, που έχει ήδη προκηρυχθεί για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. €, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του καπνού για την παραγωγή πούρων ή σιγαρίδος, μεταξύ των άλλων, δίδεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό. Αντίστοιχες επενδύσεις κάτω των 600 χιλ. € έχουν προκηρυχθεί στο πλαίσιο των τοπικών προγραμμάτων LEADER από τις τοπικές αναπτυξιακές εταιρίες ανά τη χώρα.
- Επίσης, τόσο η καπνοκαλλιέργεια όσο και οι καπνοκαλλιεργητές επωφελούνται από το Μέτρο 13 «Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα» του ΠΑΑ 2014-2020 (εξισωτική αποζημίωση σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές), καθώς στην επιλεξιμότητα του μέτρου εμπίπτουν όλα τα αγροτεμάχια, στα οποία ασκείται γεωργική δραστηριότητα σε ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, ενώ δικαιούχοι είναι τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι ενεργοί γεωργοί και ασκούν γεωργική δραστηριότητα εντός των περιοχών αυτών.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά τη νέα προγραμματική περίοδο, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις (σχέδια βελτίωσης, μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, νέοι γεωργοί, γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, όπως η μείωση της νιτρορρύπανσης και η βιολογική γεωργία) στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής τους συμβολής.

Αναφέρεται ότι το Ταμείο Καπνού της Ε.Ε. είχε χρηματοδοτήσει Πρόγραμμα μετατροπής της καλλιέργειας καπνού με stevia. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος φορείς υλοποίησης, όπως Πανεπιστήμια (Θεσσαλίας, Ιωαννίνων), το ΕΘΙΑΓΕ με τους καπνικούς σταθμούς έρευνας προέβησαν σε εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων (2006-2009).

Η καλλιέργεια της stevia ομοιάζει με εκείνη του καπνού τόσο ως προς τις εδαφοκλιματικές συνθήκες, την περίοδο καλλιέργειας, την φύτευση σε σπορεία και την μετέπειτα μεταφύτευση τους στο χωράφι, όσο και ως προς τις καλλιεργητικές πρακτικές.

Το νέο πιλοτικό πρόγραμμα της εταιρείας Παπαστράτος σε συνεργασία με την Stevia Ελλάς θα αναλυθεί και θα μελετηθεί ως προς τα αποτελέσματα του και κατά την άποψη μας θα δώσει μια εναλλακτική λύση σε καπνοπαραγωγούς κυρίως που πλήττονται τα εισοδήματά τους τα τελευταία χρόνια, συγκριτικά με το παρελθόν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
2. Βουλευτή κ. Λ. Αβραμάκη
3. Βουλευτή κ. Τρ. Αλεξιάδη
4. Βουλευτή κα Σ. Αναγνωστοπούλου
5. Βουλευτή κ. Στ. Αραχωβίτη
6. Βουλευτή κ. Αλ.-Χρ. Αυλωνίτη
7. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
8. Βουλευτή κ. Γ. Βαρεμένο
9. Βουλευτή κα Αν. Γκαρά
10. Βουλευτή κ. Ν. Ηγουμενίδη
11. Βουλευτή κα Χ. Καφαντάρη
12. Βουλευτή κ. Σπ. Λάππα
13. Βουλευτή κα Κ. Μάλαμα
14. Βουλευτή κ. Κ. Μάρκου
15. Βουλευτή κ. Ανδρ. Μιχαηλίδη
16. Βουλευτή κ. Κων. Μπάρκα
17. Βουλευτή κ. Θ. Μωραΐτη
18. Βουλευτή κ. Σ. Παπαδόπουλο
19. Βουλευτή κα Θ. Πέρκα
20. Βουλευτή κα Π. Πούλου
21. Βουλευτή κ. Γ. Ραγκούση
22. Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη
23. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο

- 24.Βουλευτή κ. Γ. Τσίπρα
- 25.Βουλευτή κ. Σ. Φάμελλο
- 26.Βουλευτή κα Θ. Φωτίου
- 27.Βουλευτή κ. Δ. Χαρίτου